

Nr 856

Av herr **Wiklund m. fl.**, i anledning av *Kungl. Maj:ts proposition nr 159, med förslag till riktlinjer för regionsjukvårdens utbyggande m. m.*

I proposition nr 159 till innevarande års riksdag har Kungl. Maj:t — i huvudsak på grundval av regionvårdsutredningens betänkande angående regionsjukvården (SOU 1958:26) — framlagt förslag till riktlinjer för regionsjukvårdens utbyggande m. m. för riksdagens godkännande. Därmed har ett betydelsefullt steg tagits på vägen mot ett rationellt utbyggande av resurserna icke blott för den högspecialiserade kroppssjukvården utan även för forskningen och specialistutbildningen inom ifrågavarande specialiteter.

I propositionen förordas bl. a., att riket indelas i sju sjukvårdsregioner med regionsjukhus i Stockholm, Uppsala, Linköping, Lund—Malmö, Göteborg, Örebro och Umeå. Umeåregionen skulle därvid omfatta Ångermanland av Västernorrlands län samt Västerbottens och Norrbottens län, motsvarande ett beräknat sammanlagt invånarantal av omkring 680 000 år 1970. Utredningen hade för sin del föreslagit, att umeåregionen utöver Västerbottens och Norrbottens län endast skulle omfatta örnsköldsviksområdet av Västernorrlands län, vilket beräknades motsvara ungefär 570 000 invånare år 1970, d. v. s. det år, då regionsjukvården förutsatts vara fullt utbyggd. Som motiv för den förordade utökningen av umeåregionen anför departementschefen bl. a., att den av utredningen skisserade umeåregionen skulle få ett alltför litet befolkningsunderlag både med hänsyn till undervisningens och forskningens behov av patientunderlag och för att bära upp driftsekoniskt tillräckligt stora vårdenheter. Vi delar helt departementschefens uppfattning, att den föreslagna utökningen av umeåregionen är en nödvändighet för att regionklinikerna i Umeå skall få driftsekonisk bärkraft.

Umeåregionens behov av vårdplatser inom regionspecialiteterna, serviceavdelningar etc. avses skola tillgodoses av Umeå lasarett. Detta medför att lasarettet måste — utöver nu befintliga vårdplatser och serviceorgan i färdigställda eller under uppförande varande byggnader — utbyggas med cirka 200 vårdplatser jämte ytterligare servicelaboratorier, operationsavdelningar m. m. Kostnaderna för denna utbyggnad kan beräknas till mellan 20 och 25 miljoner kronor.

Tillkomsten av medicinska högskolan i Umeå medför redan nu avsevärda kostnader för Västerbottens läns landsting, då utbyggnaden av regionsjuk-

vården måste ske jämsides härmed, och inom en relativt kort tidrymd kommer stora finansieringssvårigheter att uppstå för landstinget. Några möjligheter att finansiera ifrågavarande investeringar skattevägen torde knappast föreligga. Kommunalskatten har inom de nordligaste landstingsområdena numera nått en sådan höjd att några mera betydande ytterligare skattehöjningar inte kan komma i fråga. Det må här nämnas, att den totala kommunala utdebiteringen enligt beslut år 1959 utgjorde i genomsnitt 16: 59, 17: 39 och 18: 31 kronor i Västernorrlands, Västerbottens respektive Norrbottens läns landsbygdsdelar. Som jämförelse kan nämnas, att motsvarande siffra för riket i dess helhet var 14: 89 kronor.

Med hänvisning till det anförda synes det erforderligt att statligt stöd i lämplig form lämnas de berörda landstingen för att utbyggnaden av regionsjukhusets resurser i fråga om specialistvården skall kunna ske i den takt som förutsatts och som är nödvändig för att inte regionsjukhustanken skall förfelas inom de berörda områdena.

Olika möjligheter är därvid tänkbara. En sådan synes vara, att ifrågavarande stöd gives i form av ett direkt statsbidrag. En annan möjlighet ligger däri, att landstingen av staten beviljas ett lån — förslagsvis räntefritt och amorteringsfritt — under ett visst antal år framöver intill dess landstingens aktuella engagemang på skilda områden är i ekonomiskt avseende avklarade i väsentliga delar.

Med stöd av vad ovan anförts hemställer vi,

att riksdagen vid behandlingen av Kungl. Maj:ts proposition nr 159 ville beakta vad i motionen anförts.

Stockholm den 18 oktober 1960

Olof W. Wiklund

Henning Gustafsson
i Skellefteå

Harald Kärrlander

Harald Larsson
i Hedenäset

Gunnar Lundmark

Thorbjörn Fällidin

Nils G. Fröding